

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØE
přednesené dne 15. dubna 2021¹

Věc C-18/20

XY

za přítomnosti

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Verwaltungsgerichtshof (Správní soud, Rakousko)]

„Řízení o předběžné otázce – Prostor svobody, bezpečnosti a práva – Azylová politika – Žádost o mezinárodní ochranu – Uplatnění okolností již existujících před pravomocným ukončením předchozího azylového řízení – Vnitrostátní právní úprava, která vylučuje zohlednění nových skutečností, které nebyly předloženy v rámci předchozího řízení zaviněním žadatele – Směrnice 2013/32/EU – Následná žádost – Článek 40 odst. 1 až 4 – Článek 42 odst. 2 – Přípustnost – Procesní pravidla – Promlčecí lhůty – Článek 13 odst. 1 – Překážka věci pravomocně rozsouzené – Směrnice 2005/85/ES – Článek 34 odst. 2 písm. b) – Směrnice 2011/95/EU – Článek 4 odst. 2“

I. Úvod

1. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je podána Verwaltungsgerichtshof (Správní soud, Rakousko) a týká se výkladu čl. 40 odst. 2 až 4 a čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany². První ustanovení stanoví zejména podmínky, které mohou členské státy stanovit pro prohlášení následné žádosti o mezinárodní ochranu³ za nepřipustnou z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené.

2. Tato žádost byla podána v rámci řízení o opravném prostředku „Revision“ mezi XY, iráckým státním příslušníkem, a Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Spolkový úřad pro cizince a azyl, Rakousko, dále jen „Spolkový úřad“) ohledně legality rozhodnutí Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Rakousko), kterým byla prohlášena následná žádost XY za nepřipustnou na základě rakouského práva z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené. Tento soud

¹ Původní jazyk: francouzština.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. června 2013 (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60).

³ Jak je vysvětleno v bodě 26 a v poznámce pod čarou 7 tohoto stanoviska, následná žádost je další žádostí o mezinárodní ochranu podanou poté, co bylo přijato pravomocné rozhodnutí o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu.

v podstatě rozhodl, že skutečnost tvrzená XY na podporu jeho následné žádosti – skutečnost, že byl vždy homosexuál – již existovala při řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, aniž se jí XY v tomto řízení dovolával, takže tato skutečnost není nová.

3. Ve sporu v původním řízení má předkládající soud rozhodnout o legalitě tohoto prohlášení o nepřipustnosti. V tomto ohledu má pochybnosti ohledně slučitelnosti rakouského práva týkajícího se překážky věci pravomocně rozsouzené, která vedla k tomuto zamítnutí, jakož i o výjimkách z této zásady stanovených v rakouském právu, které umožňují předložit nové skutečnosti a důkazy, s výše uvedenými ustanoveními směrnice 2013/32. K této otázce položil předkládající soud tři předběžné otázky.

4. Na závěr mého pojednání vysvětlím důvody, proč se domnívám, nejprve že na základě čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32 se následná žádost může opírat o nové skutečnosti a zjištění, které existovaly již při řízení, které se týkalo předchozí žádosti o mezinárodní ochranu, ale které nebyly v rámci tohoto řízení předloženy (první předběžná otázka).

5. Dále, čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32 nebrání tomu, aby věcné posouzení následné žádosti bylo provedeno v rámci *znovuotevřeného* řízení o předchozí žádosti, jak jej stanoví rakouské právo, pokud jsou dodrženy požadavky vyplývající z kapitoly II této směrnice, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu v rámci sporu v původním řízení. Mimoto čl. 42 odst. 2 ve spojení zejména s čl. 40 odst. 2 až 4 uvedené směrnice zakazuje stanovení takových promlčecích lhůt, jak jsou lhůty stanovené v rakouském právu (druhá předběžná otázka).

6. Konečně v případě, že by měl předkládající soud za to, že *znovuotevření* stanovené v rakouském právu nesplňuje požadavky vyplývající z kapitoly II směrnice 2013/32, takže by bylo třeba přezkoumat následnou žádost v rámci *nového* správního řízení, domnívám se, že čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 brání tomu, aby se v rámci takového nového řízení použila podmínka neexistence zavinění ze strany žadatele, ledaže je tato podmínka stanovena výslovně ve vnitrostátním právu a splňuje požadavky právní jistoty. S výhradou ověření předkládajícím soudem se nezdá, že by tomu tak bylo v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení (třetí předběžná otázka).

II. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Směrnice 2013/32

7. Bod 36 odůvodnění směrnice 2013/32 stanoví:

„Pokud žadatel podá následnou žádost bez předložení nových důkazů nebo důvodů, bylo by nepřiměřené stanovit členským státům povinnost provést nové posouzení v plném rozsahu. V těchto případech by členské státy měly mít možnost zamítnout žádost jako nepřipustnou podle zásady *res iudicata*.“

8. Článek 33 odst. 2 této směrnice, nadepsaný „Nepřípustné žádosti“, stanoví následující:

„Členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou, pouze pokud:

[...]

d) žádost je následnou žádostí, v níž se neobjevily nebo nebyly žadatelem předloženy žádné nové skutečnosti či zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU^[4], nebo;

[...]“

9. Článek 40 uvedené směrnice, nadepsaný „Následné žádosti“, stanoví v odstavcích 1 až 4:

„1. Pokud osoba, která v členském státě požádala o mezinárodní ochranu, v témže členském státě předloží další údaje nebo učiní následnou žádost, členský stát posoudí tyto další údaje nebo prvky následné žádosti v rámci posuzování předchozí žádosti nebo v rámci přezkumu rozhodnutí, proti kterému byl podán opravný prostředek, pokud v tomto rámci mohou příslušné orgány vzít v úvahu a posoudit všechny prvky, na nichž se zakládají další údaje nebo následná žádost.

2. Pro účely rozhodnutí o přípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 33 odst. 2 písm. d) podléhá následná žádost o mezinárodní ochranu nejprve předběžnému posouzení, zda se objevily nebo byly žadatelem předloženy nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle směrnice [2011/95].

3. Pokud se v rámci předběžného posouzení podle odstavce 2 dospěje k závěru, že se objevily nebo byly žadatelem předloženy nové skutečnosti či zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany, podle směrnice [2011/95], posuzuje se žádost dále podle kapitoly II. Členské státy mohou stanovit rovněž jiné důvody pro další posuzování následné žádosti.

4. Členské státy mohou rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotyčný žadatel nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.“

10. Článek 42 téže směrnice, nadepsaný „Procesní pravidla“, stanoví v odstavci 2:

„Členské státy mohou ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40. Tato pravidla mohou, mimo jiné:

a) uložit dotyčnému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení;

b) povolit, aby bylo provedeno předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru, s výjimkou případů uvedených v čl. 40 odst. 6.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9).

Tato pravidla nesmí znemožnit přístup žadatelů k novému řízení, ani vést k účinnému odepření nebo výraznému omezení tohoto přístupu.“

2. Směrnice 2005/85/ES

11. S účinností od 21. července 2015 směrnice 2013/32 zrušila a nahradila směrnicí 2005/85/ES⁵. V této posledně uvedené směrnici bylo ustanovení odpovídající čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 stanoveno v čl. 34 odst. 2. Toto ustanovení stanovilo:

„Členské státy mohou ve vnitrostátních právních předpisech stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 32. Tato pravidla mohou mimo jiné:

- a) uložit dotyčnému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení;
- b) vyžadovat, aby dotyčný žadatel předložil nové informace v určité lhůtě poté, co je získal;
- c) povolit, aby bylo provedeno předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru.

Tyto podmínky nesmí znemožnit přístup žadatelů o azyl k novému řízení, ani vést k účinnému odepření nebo výraznému omezení tohoto přístupu.“

3. Směrnice 2011/95

12. Článek 4 směrnice 2011/95, nadepsaný „Posuzování skutečností a okolností“, stanoví v odstavcích 1 a 2:

„1. Členské státy mohou pokládat za povinnost žadatele předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu. Povinností členského státu je posoudit významné náležitosti žádosti ve spolupráci se žadatelem.

2. Náležitosti uvedené v odstavci 1 zahrnují prohlášení žadatele a všechny dokumenty, jež má žadatel k dispozici a které uvádějí jeho věk, jeho původ, jeho vztahy včetně dotčených příbuzných, jeho totožnost, státní příslušnost nebo příslušnosti, zemi nebo země a místo nebo místa jeho předchozího pobytu, předchozí žádosti o azyl, cestovní trasy, cestovní doklady a důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu.“

⁵ Směrnice Rady ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (Úř. věst. 2005, L 326, s. 13), zrušená článkem 53 směrnice 2013/32.

B. Rakouské právo

1. Obecný zákon o správním řízení

13. Ustanovení § 68 a 69 Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz (obecný zákon o správním řízení, dále jen „AVG“) stanoví:

„§ 68:

(1) Žádosti osob, které s výjimkou případů uvedených v § 69 a § 70 směřují ke změně rozhodnutí, proti kterému nelze nebo již nelze podat opravný prostředek, musí být zamítnuty z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené, pokud správní orgán neshledá důvody pro vydání usnesení v souladu s odstavci 2 až 4 tohoto článku.

[...]

Znovuotevření řízení

§ 69:

(1) Žádosti osoby směřující ke znovuootevření řízení ukončeného rozhodnutím se vyhová, pokud proti tomuto rozhodnutí nelze nebo již nelze podat opravný prostředek a:

[...]

2. pokud se objeví nové skutečnosti nebo důkazy, které nebylo možno bez zavinění dotčené osoby uplatnit v předchozím řízení a které by, posuzované samostatně nebo ve vztahu k ostatním výsledkům řízení, pravděpodobně vedly k rozhodnutí, jehož výrok by měl odlišné znění; nebo

[...]

(2) Žádost o znovuootevření musí být podána do dvou týdnů u správního orgánu, který vydal rozhodnutí. Lhůta počíná plynout od okamžiku, kdy se žadatel dozví o důvodu pro znovuootevření; nastane-li však tento okamžik po ústním sdělení rozhodnutí, ale před doručení písemného znění rozhodnutí, lhůta plyne až od tohoto doručení. Po třech letech od přijetí rozhodnutí již nelze žádost o znovuootevření podat. Je na žadateli, aby předložil důkaz o okolnostech, které prokazují dodržení zákonné lhůty.

[...]“

2. Zákon o správním řízení soudním

14. Ustanovení § 32 Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetz (zákon o správním řízení soudním, dále jen „VwGVG“) stanoví:

„(1) Žádosti účastníka řízení o znovuootevření řízení ukončeného rozsudkem správního soudu se vyhová, pokud

[...]

2. se objeví nové skutečnosti nebo důkazy, které nebylo možno bez zavinění účastníka řízení uplatnit v předchozím řízení a které by, posuzované samostatně nebo ve vztahu k ostatním výsledkům řízení, pravděpodobně vedly k rozsudku, jehož výrok by měl odlišné znění; nebo

[...]

(2) Žádost o znovuotevření musí být podána do dvou týdnů u správního soudu. Lhůta počíná plynout od okamžiku, kdy se žadatel dozví o důvodu pro znovuotevření; nastane-li však tento okamžik po ústním sdělení rozsudku, ale před doručení písemného znění rozsudku, lhůta plyne až od tohoto doručení. Po třech letech od vydání rozsudku již nelze žádost o znovuotevření podat. Je na žadateli, aby předložil důkaz o okolnostech, které prokazují dodržení zákonné lhůty.

[...]“

III. Spor v původním řízení, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

15. Dne 18. července 2015 podal XY, irácký státní příslušník šíitského islámského vyznání, první žádost o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím ze dne 29. ledna 2018 Spolkový úřad tuto žádost zamítl. Rozsudkem ze dne 27. července 2018 Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) zamítl jako neopodstatněnou žalobu podanou XY proti rozhodnutí Spolkového úřadu. Tento rozsudek nabyl právní moci⁶.

16. Během správního řízení, které vedlo k přijetí rozhodnutí Spolkového úřadu ze dne 29. ledna 2018, jakož i před Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud), na který se XY obrátil, XY svou žádost o mezinárodní ochranu opakovaně odůvodňoval v podstatě pouze tím, že mu hrozí smrt, pokud by se vrátil do Iráku, protože odmítl bojovat za šíitské milice, jak mu to nařizovaly, jakož i vnitřní situaci v Iráku, která byla z důvodu války velmi špatná.

17. Dne 4. prosince 2018 podal XY následnou žádost o mezinárodní ochranu.

18. V rámci tohoto řízení tvrdil, že ve své první žádosti neuvedl skutečné důvody, proč žádal o mezinárodní ochranu. Tvrdil totiž, že je celý život homosexuální, což je v Iráku a „v jeho náboženství“ zakázáno, a tvrdil, že tyto skutečné důvody dosud nemohl uvést, protože se obával o svůj život. Teprve po příjezdu do Rakouska díky podpoře sdružení, které navštěvoval přinejmenším od června 2018, pochopil, že se nemusí ničeho obávat, pokud přizná svou homosexualitu.

19. Rozhodnutím ze dne 28. ledna 2019 Spolkový úřad zejména považoval následnou žádost XY za nepřijatelnou z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené na základě § 68 odst. 1 AVG.

20. XY podal žalobu proti tomuto rozhodnutí k Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud). Tato žaloba v rozsahu, v němž napadala zamítnutí následné žádosti, byla zamítnuta rozsudkem ze dne 18. března 2019.

⁶ XY podal opravný prostředek proti rozsudku Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) ze dne 27. července 2018 k Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud, Rakousko). Tento posledně uvedený soud usnesením ze dne 25. září 2018 odmítl opravnému prostředku vyhovět a usnesením ze dne 25. října 2018 v návaznosti na následnou žádost postoupil Verwaltungsgerichtshof (Správní soud) pravomoc rozhodnout o opravném prostředku. Žádný opravný prostředek „Revision“ proti tomuto rozsudku nebyl zapsán do rejstříku u Verwaltungsgerichtshof (Správní soud).

21. Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) potvrdil rozhodnutí Spolkového úřadu pouze z důvodu, že homosexualita XY existovala již během prvního azylového řízení a navzdory tomu, že si XY byl své homosexuality vědom, neuplatnil ji v tomto prvním řízení. Podle Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud) se proto překážka věci pravomocně rozsouzené, jež vyplývá z rozhodnutí o první žádosti o azyl, vztahovala i na tuto skutkovou okolnost.

22. Řízení o opravném prostředku „Revision“ bylo zahájeno u Verwaltungsgerichtshof (Správní soud), předkládajícího soudu.

23. V rámci tohoto řízení XY zpochybňuje prohlášení nepřijatelnosti své následné žádosti zejména z toho důvodu, že právo platné v Rakousku je v tomto bodě v rozporu s článkem 40 směrnice 2013/32.

24. Za těchto okolností se předkládající soud rozhodnutím ze dne 18. prosince 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 16. ledna 2020, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Zahrnují slovní obraty ‚nové skutečnosti nebo zjištění‘, které ‚se objevily nebo byly žadatelem předloženy‘, jež obsahuje čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice [2013/32], i takové okolnosti, které existovaly již před pravomocným ukončením předchozího azylového řízení?

V případě kladné odpovědi na první otázku:

2) Je v případě, kdy se objeví nové skutečnosti nebo zjištění, které nebylo možno bez zavinění třetí osoby předložit v předchozím řízení, postačující, že je žadatelem o azyl umožněno požadovat znovuotevření řízení, které bylo předtím pravomocně ukončeno?

3) Může orgán, pokud žadatel o azyl nese vinu na tom, že nově uplatněné důvody nebyly předloženy již v předchozím azylovém řízení, odmítnout věcné posouzení následné žádosti na základě vnitrostátního ustanovení, které stanoví zásadu obecně platnou ve správním řízení, ačkoliv členský stát z důvodu nepřijetí zvláštních právních norem řádně neprovedl ustanovení čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32, a v důsledku toho ani nepoužil možnost výslovně stanovenou v čl. 40 odst. 4 této směrnice, a sice dále po věcné stránce neposuzovat následnou žádost?“

25. Rakouská, česká, německá, francouzská, maďarská a nizozemská vláda, jakož i Evropská komise předložily písemné vyjádření. Tytéž zúčastněné strany, s výjimkou francouzské vlády, odpověděly na písemné otázky Soudního dvora ze dne 12. listopadu 2020.

IV. Analýza

26. „Následná žádost“ je definována jako další žádost o mezinárodní ochranu, která byla učiněna po přijetí pravomocného rozhodnutí o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu⁷. Jak bylo uvedeno v úvodu tohoto stanoviska, podmínky, které mohou členské státy stanovit pro prohlášení následné žádosti za nepřípustnou z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené, jsou stanoveny v čl. 40 odst. 2 až 4 směrnice 2013/32.

27. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že rakouský zákonodárce nepřijal zvláštní prováděcí pravidla k článku 40 směrnice 2013/32. Za účelem posouzení, zda je následná žádost o ochranu nepřípustná z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené, je proto třeba použít obecná ustanovení rakouského práva upravující správní řízení⁸. Podstatou třech předběžných otázek předkládajícího soudu je, zda směrnice 2013/32 brání tomuto rakouskému právu.

28. Za účelem odpovědi na položené otázky považuji na úvod za užitečné objasnit dotčené rakouské právo, jak jej chápu na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a informací poskytnutých v tomto ohledu rakouskou vládou.

A. K dotčenému rakouskému právu

29. Rakouskými ustanoveními práva, která je třeba použít za účelem posouzení, zda musí být následná žádost odmítnuta jako nepřípustná z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené, jsou jednak § 68 odst. 1 AVG a jednak § 69 odst. 1 bod 2 a odst. 2 téhož zákona. Tato ustanovení se použijí ve správních řízeních. Podobná ustanovení platí v rámci řízení před správními soudy⁹.

30. Podle ustanovení § 68 odst. 1 AVG musí být žádosti osob, které směřují ke změně rozhodnutí, proti kterému nelze či již není možné podat opravný prostředek, zamítnuty z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené. Odchylna od této zásady je stanovena v § 69 odst. 1 bodě 2 AVG. Proto, aby bylo možné zohlednit skutečnosti a důkazy, které sice existovaly již v době konečného rozhodnutí, ale které nebyly bez zavinění dotčené osoby předloženy, tak toto ustanovení upravuje za podmínek, které jsou v něm uvedeny, a za podmínek stanovených v § 69 odst. 2 AVG, znovuotevření již ukončeného řízení. Takové znovuotevření ukončeného řízení tak umožňuje nepoužít překážku věci pravomocně rozsouzené.

31. V případech, kdy se tato ustanovení použijí v rámci následných žádostí, vyplývají z toho dva aspekty relevantní pro projednávanou věc.

⁷ Viz čl. 2 písm. q) směrnice 2013/32, který definuje pojem „následná žádost“ jako „další žádost o mezinárodní ochranu, která byla učiněna po přijetí pravomocného rozhodnutí o předchozí žádosti, včetně případů, kdy žadatel vzal svou žádost výslovně zpět, a případů, kdy rozhodující orgán po konkludentním zpětvzetí odmítl žádost podle čl. 28 odst. 1“. Pojem „pravomocné rozhodnutí“, který je obsažen v této definici, je definován v čl. 2 písm. e) jako „rozhodnutí, zda je státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti přiznáno postavení uprchlíka nebo doplňková ochrana na základě směrnice [2011/95] a které již nepodléhá opravnému prostředku podle kapitoly V této směrnice bez ohledu na to, zda takový opravný prostředek vede k tomu, že žadateli může být až do rozhodnutí o opravném prostředku dovoleno setrvat v dotčeném členském státě“.

⁸ Rakouská vláda upřesnila, že rakouský zákonodárce se domníval, že není nutné přijímat zvláštní ustanovení pro vyřizování následných žádostí o mezinárodní ochranu, jelikož rakouská pravidla týkající se správního řízení stanovila opatření umožňující splnit požadavky článku 40 směrnice 2013/32.

⁹ Podle předkládajícího soudu se v rámci řízení před správními soudy použije *per analogiam* § 68 odst. 1 AVG, zatímco podobné ustanovení v § 69 odst. 1 bodě 2 a odst. 2 AVG je stanoveno v § 32 odst. 1 bodě 2 a odst. 2 VwGVG, citovanému v bodě 14 tohoto stanoviska. V následující analýze odkazují z důvodu srozumitelnosti pouze na ustanovení AVG.

32. *Zaprvé* za účelem určení, zda je následná žádost nepřijatelná z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené ve smyslu § 68 odst. 1 AVG, je třeba zjistit, zda je tato následná žádost založena na skutečnostech nebo důkazech, které existovaly již *před* ukončením řízení o předchozí žádosti (v rakouském právu označovaných jako *nova reperta*), nebo na skutečnostech nebo důkazech, které se objevily až *po* ukončení prvního řízení (v rakouském právu označovaných jako *nova producta*).

33. Následné žádosti, která je založena na skutečnostech nebo důkazech, které se objevily až *po* ukončení prvního řízení o první žádosti o azyl (*nova producta*), se totiž netýká překážka věci pravomocně rozsouzené ve smyslu § 68 odst. 1 AVG. Na tyto skutečnosti a důkazy se nevztahuje rozhodnutí o dřívější žádosti, a lze je tedy předložit v rámci nového řízení jakožto novou věc.

34. Naproti tomu na skutečnosti nebo důkazy, které existovaly již *před* ukončením řízení o první žádosti (*nova reperta*), se v zásadě vztahuje překážka věci pravomocně rozsouzené ve smyslu § 68 odst. 1 AVG bez ohledu na to, zda v rámci tohoto řízení byly předloženy, či nikoli. Nové skutečnosti nebo důkazy, které sice již v průběhu uvedeného řízení existovaly, ale které nebyly žadatelem bez jeho zavinění v rámci téhož řízení předloženy, lze předložit v rámci znovuotevření předchozího řízení, pokud jsou splněny podmínky uvedené v § 69 odst. 1 bodu 2 a odst. 2 AVG.

35. *Zadruhé* z výše uvedeného vyplývá rozdíl v prostředcích, které umožňují využít nové skutečnosti nebo zjištění podle toho, zda je následná žádost založena na *nova producta*, nebo na *nova reperta*. U následné žádosti, která je založena na *nova producta* se tedy přezkum následné žádosti uskuteční v rámci *nového* správního řízení. Naproti tomu u následné žádosti, která je založena na *nova reperta*, bude následná žádost přezkoumána, pokud je přípustná v souladu s podmínkami uvedenými v § 69 odst. 1 bodu 2 a odst. 2 AVG, v rámci *znovuotevření* prvního řízení.

36. Právě s ohledem na oba tyto aspekty rakouského práva je třeba odpovědět na předběžné otázky.

B. K výkladu pojmu „nové skutečnosti nebo zjištění[, které] se objevily nebo byly žadatelem předloženy“, obsaženému v čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32 (první předběžná otázka)

37. Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda pojem „nové skutečnosti nebo zjištění[, které] se objevily nebo byly žadatelem předloženy“, obsažený v čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32, musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje pouze skutečnosti nebo zjištění, které se objevily až *po* pravomocném ukončení řízení o předchozí žádosti o azyl, nebo zda tento pojem zahrnuje také skutečnosti nebo zjištění, které existovaly *již* před pravomocným ukončením tohoto řízení, ale které nebyly žadatelem v rámci tohoto řízení předloženy.

38. Na úvod uvádím, že článek 40 směrnice 2013/32 stanoví dvoufázové přezkumné řízení. Na základě čl. 40 odst. 2 této směrnice tak podléhá následná žádost nejprve předběžnému posouzení s cílem určit, zda je přípustná na základě čl. 33 odst. 2 písm. d) uvedené směrnice, ve spojení s čl. 40 odst. 2 a 3 též směrnice.

39. Toto předběžné posouzení spočívá v určení, zda se objevily nebo byly žadatelem předloženy nové skutečnosti nebo zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95. Pokud je na základě tohoto

posouzení následná žádost přípustná, posuzuje se dále v souladu s čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32 v rámci věcného posouzení za účelem prokázání, zda musí být žádosti o mezinárodní ochranu na základě směrnice 2011/95 skutečně vyhověno.

40. Právě v kontextu tohoto prvního posouzení přípustnosti se pojem „nové skutečnosti nebo zjištění[, které] se objevily nebo byly žadatelem předloženy“, objevuje v čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32. Neobsahuje-li totiž následná žádost žádnou novou skutečnost nebo zjištění, považuje se za nepřipustnou na základě zásady překážky věci pravomocně rozsouzené. Toto je upřesněno v bodě 36 odůvodnění této směrnice, který stanoví, že pokud žadatel podá následnou žádost bez předložení nových důkazů nebo důvodů, bylo by nepřiměřené stanovit členským státům povinnost provést nové posouzení v plném rozsahu a členské státy by měly mít možnost zamítnout žádost jako nepřipustnou podle zásady *res iudicata*¹⁰.

41. S ohledem na zásadu překážky věci pravomocně rozsouzené je tedy podstatou první otázky předkládajícího soudu, zda je na základě směrnice 2013/32 následná žádost považována za přípustnou pouze tehdy, je-li založena na skutečnostech nebo zjištěních, které se objevily *po* ukončení prvního řízení. Pokud tomu totiž tak je, vyplývá z toho, že směrnice 2013/32 nebrání dotčenému rakouskému právu, a tedy spornému prohlášení nepřipustnosti v původním řízení. Jak bylo vysvětleno v bodě 33 tohoto stanoviska, dotčené rakouské právo tak neobsahuje žádné omezení přípustnosti následných žádostí, které jsou založeny na skutečnostech a zjištěních, které se objevily až *po* ukončení prvního řízení (*nova producta*). Jelikož skutečnost tvrzená XY na podporu jeho následné žádosti – skutečnost, že byl vždy homosexuální – již existovala při řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, aniž ji XY v rámci tohoto řízení předložil, na tuto situaci se tedy směrnice 2013/32 nevztahuje.

42. Stejně jako všechny zúčastněné strany s výjimkou maďarské vlády mám za to, že není pochyb o tom, že pojem „nové skutečnosti nebo zjištění [, které] se objevily nebo byly žadatelem předloženy“, obsažený v čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32, zahrnuje zjištění a skutečnosti, které existovaly *již* před pravomocným ukončením předchozího azylového řízení, ale které nebyly žadatelem v rámci tohoto řízení předloženy, takže taková následná žádost, jako je žádost XY, založená na takových skutečnostech a zjištěních, může být přípustná.

43. V tomto duchu je totiž znění čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32. Nerozlišuje podle doby, kdy se „objevily“ nově tvrzené skutečnosti nebo zjištění. Naproti tomu tato ustanovení používají široký pojem „nové skutečnosti nebo zjištění[, které] se objevily nebo byly žadatelem předloženy“, což může podle běžného významu tohoto výrazu zahrnovat jak nové skutečnosti a zjištění, které se objevily *po* pravomocném rozhodnutí o předchozí žádosti, tak i skutečnosti nebo zjištění, které *již* existovaly při řízení o předchozí žádosti, ale které nebyly žadatelem v rámci tohoto řízení předloženy.

44. Kromě toho tento výklad je obzvláště jasný s přihlédnutím k čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32. Toto ustanovení totiž umožňuje členským státům začlenit do svého vnitrostátního práva ustanovení, že následná žádost je přípustná pouze tehdy, pokud žadatel bez svého zavinění nebyl v prvním řízení schopen předložit nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu odstavců 2 a 3 tohoto článku 40. Žadateli přitom nelze klást za vinu, že nepředložil skutečnosti, které v době prvního řízení dosud neexistovaly. Nové skutečnosti nebo zjištění, na které odkazuje uvedený čl. 40

¹⁰ Soudní dvůr uznal význam zásady překážky věci rozsouzené jak v právním řádu Unie, tak ve vnitrostátních právních řádech. Za účelem zajištění stability práva a právních vztahů i řádného výkonu spravedlnosti je totiž důležité, aby soudní rozhodnutí, která se po vyčerpání možných opravných prostředků nebo po uplynutí lhůt stanovených pro tyto opravné prostředky stala konečnými, již nemohla být zpochybněna [viz rozsudek ze dne 24. října 2018, XC a další (C-234/17, EU:C:2018:853, bod 52)].

odst. 4, tak musí nutně zahrnovat skutečnosti a zjištění, které již existovaly před pravomocným ukončením prvního řízení. Toto posledně uvedené ustanovení jinými slovy předpokládá, že nové skutečnosti a zjištění ve smyslu čl. 40 odst. 2 a 3 již existovaly při prvním azylovém řízení.

45. Na základě výše uvedeného je třeba odpovědět na první předběžnou otázku v tom smyslu, že čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32 zahrnuje rovněž skutečnosti nebo zjištění, které již existovaly při řízení o předchozí žádosti, ale které nebyly žadatelem v rámci tohoto řízení předloženy.

46. S přihlédnutím k bodu 41 tohoto stanoviska tato odpověď neumožňuje určit, zda směrnice 2013/32 brání dotčenému rakouskému právu. Z toho vyplývá, že je třeba odpovědět na druhou předběžnou otázku položenou pro případ uvedené odpovědi.

C. K výkladu čl. 40 odst. 3 a čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 (druhá předběžná otázka)

47. Jak bylo vysvětleno v bodech 38 a 39 tohoto stanoviska, čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32 stanoví dvoufázové přezkumné řízení: předběžné posouzení s cílem určit, zda je následná žádost přípustná, a, případně, věcné posouzení za účelem prokázání, zda musí být této následné žádosti na základě směrnice 2011/95 skutečně vyhověno. Druhá předběžná otázka se týká zejména této druhé etapy přezkumu. Podstatou této otázky předkládajícího soudu tak je, zda je třeba čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32¹¹ vykládat v tom smyslu, že věcné posouzení následné žádosti uvedené v tomto ustanovení může proběhnout v rámci *znovuotevření* řízení o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu, nebo zda uvedené ustanovení vyžaduje za tímto účelem zahájení *nového řízení*.

48. Druhá předběžná otázka je položena s přihlédnutím ke skutečnosti, že, jak je vysvětleno v bodě 35 tohoto stanoviska, v rakouském právu je věcné posouzení následné žádosti provedeno v rámci *nového správního řízení* pouze tehdy, je-li tato žádost založena na *nova producta*. V případě následné žádosti založené na *nova reperta* se tak věcné posouzení provádí v rámci *znovuotevření* prvního řízení. Ve sporu v původním řízení XY tvrdí, že toto *znovuotevření* je v rozporu se směrnicí 2013/32. Podstatou otázky předkládajícího soudu tedy je, zda je *znovuotevření* předchozího řízení, jak je upraveno v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG, v souladu s čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32.

49. Pro určení slučitelnosti takového *znovuotevření* se směrnicí 2013/32 je podle mého názoru nezbytné posoudit nejen slučitelnost tohoto *znovuotevření* s čl. 40 odst. 3 této směrnice (oddíl 1), ale rovněž slučitelnost podmínek použitelných při přezkumu přípustnosti proto, aby k uvedenému *znovuotevření* došlo v souladu s požadavky plynoucím ze směrnice 2013/32 v tomto ohledu¹² (oddíl 2).

¹¹ Předběžná otázka, jak ji formuloval předkládající soud, neodkazuje na žádné ustanovení unijního práva. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce však vyplývá, že se předkládající soud táže na výklad čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32.

¹² Jak vysvětlím, v tomto posledně uvedeném přezkumu se jedná o posouzení slučitelnosti jednak s čl. 40 odst. 2 až 4 ve spojení s čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 a jednak s čl. 42 odst. 2 této směrnice. Podle ustálené judikatury Soudní dvůr může proto, aby poskytl předkládajícímu soudu užitečnou odpověď, přihlédnout k ustanovením unijního práva, na která vnitrostátní soud ve znění své otázky neodkázal. Viz zejména rozsudky ze dne 27. března 1990, Bagli Pennacchiotti (C-315/88, EU:C:1990:139, bod 10); ze dne 8. listopadu 2007, ING. AUER (C-251/06, EU:C:2007:658, bod 38), a ze dne 7. března 2017, X a X (C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, bod 39).

1. K věcnému posouzení

50. Co se týče věcného posouzení následné žádosti, je třeba určit, zda směrnice 2013/32 vyžaduje za tímto účelem zahájení *nového řízení* nebo zda je postačující takové *znovuotevření*, jako je znovuootevření stanovené v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG.

51. Domnívám se, že směrnice 2013/32 v zásadě nevyžaduje žádné zvláštní řízení pro věcné posouzení následné žádosti.

52. Je sice skutečností, jak uvádí nizozemská vláda, že čl. 42 odst. 2 této směrnice výslovně uvádí „nové řízení“ pro věcné posouzení následné žádosti. Uvedená směrnice však neobsahuje žádné ustanovení, které by definovalo, co se rozumí „novým řízením“. Naproti tomu dosah tohoto výrazu lze podle mého názoru vyvodit z čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32, jelikož toto ustanovení ukládá, aby bylo věcné posouzení následné žádosti prováděno podle kapitoly II této směrnice.

53. Tato kapitola II v podstatě stanoví základní zásady a základní záruky, které musí členské státy dodržovat při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu. Z článku 40 odst. 3 směrnice 2013/32 tedy vyplývá, že vnitrostátní řízení týkající se věcného posouzení následné žádosti musí zaručovat zohlednění těchto záruk a zásad.

54. Kromě tohoto požadavku tato směrnice neukládá členským státům za tímto účelem zvláštní řízení. Členské státy tedy mají prostor pro volné uvážení a mohou provést čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32 s přihlédnutím ke zvláštnostem svého vnitrostátního práva¹³.

55. Jak správně tvrdí Komise, směrnice 2013/32 proto v zásadě nebrání tomu, aby vnitrostátní zákonodárce jednak stanovil nové správní řízení pro následné žádosti založené na nových skutečnostech nebo zjištěních, které se objevily až *po* pravomocném ukončení prvního řízení, a jednak stanovil znovuootevření ukončeného prvního řízení pro následné žádosti, ve kterých jsou předloženy skutečnosti nebo zjištění, které existovaly *již* v době prvního řízení, ale které nebyly předloženy v jeho rámci.

56. Dále vyvstává otázka, zda takové znovuootevření, jako je znovuootevření stanovené v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG, je v souladu s požadavky plynoucími z kapitoly II směrnice 2013/32.

57. Spis, který má Soudní dvůr k dispozici, neobsahuje v tomto ohledu dostatečné informace ohledně podmínek řízení o znovuootevření, a neumožňuje tedy provést takové posouzení, které v každém případě přísluší předkládajícímu soudu.

58. Konstatuji nicméně, že z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle všeho vyplývá, že předkládající soud má pochybnosti ohledně slučitelnosti znovuootevření stanoveného v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG se zásadami a zárukami uvedenými v kapitoly II směrnice 2013/32. Předkládající soud především uvádí, že právní postavení cizince, který požádal o mezinárodní ochranu, i když se jedná o následnou žádost, se liší od právního postavení cizince, který se domáhá znovuootevření již ukončeného řízení, například pokud jde o dočasnou ochranu před vyhoštěním během doby trvání řízení.

¹³ V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. července 2011, Samba Diouf (C-69/10, EU:C:2011:524, bod 29).

59. Způsob, jakým je třeba chápat toto zjištění, může vyvolávat pochybnost. Podle mého názoru lze rozdíl v právním postavení uvedený předkládajícím soudem chápat jako rozdíl, který vyplývá z rakouského práva v závislosti na tom, zda je následná žádost založena na *nova reperta*, nebo na *nova producta*, a tudíž tím, že naznačuje, že žadatel, který podal následnou žádost spadající do této poslední uvedené kategorie, podléhá příznivějším pravidlům než žadatel, který podal následnou žádost spadající do první kategorie.

60. Je-li tento výklad správný, podotýkám, že kapitola II směrnice 2013/32 nutně nebrání takovému rozdílu v právním postavení. Zprvce na základě článku 5 této směrnice nic nebrání tomu, aby členské státy stanovily příznivější normy, než jsou normy vyplývající ze směrnice 2013/32, jsou-li tyto normy slučitelné s touto směrnicí. Zadruhé pokud jde o ochranu žadatele před vyhoštěním během doby trvání přezkumu následné žádosti, kapitola II směrnice 2013/32 umožňuje členským státům, aby stanovily pro tohoto žadatele nižší ochranu, než je ochrana stanovená pro žadatele, který podal první žádost o mezinárodní ochranu¹⁴.

61. I když tudíž rakouské právo stanoví příznivější normy pro následné žádosti, které jsou založeny na *nova producta*, než jsou normy stanovené ve směrnici 2013/32 pro následné žádosti, nebrání tato směrnice takové právní úpravě, pokud tato právní úprava ve vztahu k následným žádostem, které jsou založeny na *nova reperta* (rovněž) dodržuje (minimální) požadavky vyplývající z kapitoly II směrnice 2013/32.

62. Rakouská vláda v této souvislosti ve své odpovědi na otázku Soudního dvora mimoto uvedla, že je-li následná žádost posuzována po věcné stránce v rámci znovuotevření, správní rozhodnutí, kterým bylo ukončeno řízení, nebo odpovídající soudní rozhodnutí je zbaveno účinků, řízení je znovuotevřeno ve fázi před přijetím tohoto správního nebo soudního rozhodnutí a probíhá znovu, takže nové argumenty jsou po věcné stránce posouzeny v plném rozsahu. Neexistuje tedy žádný rozdíl podle toho, zda byly nové skutečnosti nebo zjištění předloženy již před ukončením prvního řízení nebo až později. Záruky a zásady stanovené v kapitole II směrnice 2013/32 jsou plně dodrženy jak v novém (druhém) řízení, tak v (prvním) znovuotevřeném řízení.

63. Zejména s přihlédnutím k této odpovědi se zdá, že znovuotevření stanovené v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG je v souladu s požadavky uvedenými v kapitole II směrnice 2013/32. Je nicméně věcí předkládajícího soudu, aby ověřil, zda tomu tak je.

2. K přezkumu přípustnosti

64. Směrnice 2013/32 taxativně stanoví podmínky přípustnosti, které jsou členské státy oprávněny stanovit pro následnou žádost¹⁵. Těmito podmínkami jsou podmínky, které jsem uvedl v bodech 38 až 39 a 44 tohoto stanoviska a které jsou stanoveny v čl. 40 odst. 2 až 4, ve spojení s čl. 33 odst. 2 písm. d) této směrnice. Uvedené podmínky jsou doplněny článkem 42 odst. 2 uvedené směrnice, který stanoví procesní pravidla, která mohou členské státy stanovit pro posouzení přípustnosti následné žádosti.

¹⁴ V souladu s čl. 9 odst. 1 směrnice 2013/32 tak žadatel, který podal první žádost o mezinárodní ochranu, je v zásadě oprávněn v členském státě setrvat do doby, než rozhodující orgán vydá rozhodnutí o jeho žádosti. Nicméně co se týče žadatele, který podal následnou žádost o mezinárodní ochranu, čl. 41 odst. 1 ve spojení s čl. 9 odst. 2 této směrnice umožňuje členským státům odchýlit se od tohoto pravidla stanoveného v čl. 9 odst. 1 směrnice 2013/32 za podmínek, které stanoví.

¹⁵ Toto v podstatě vyplývá z čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32, kde je stanoveno, že členské státy mohou považovat následnou žádost za nepřijatelnou pouze v situaci uvedené v tomto ustanovení, které je tedy třeba vykládat ve spojení s podmínkami přípustnosti stanovenými v čl. 40 odst. 2 až 4 této směrnice. V tomtéž smyslu viz stanovisko generálního advokáta G. Hogana ve věci LH (Nová zjištění nebo skutečnosti) (C-921/19, EU:C:2021:117, bod 33).

65. Jak bylo vysvětleno v bodě 34 tohoto stanoviska, podmínky přípustnosti v rakouském právu jsou stanoveny v § 69 odst. 1 bodu 2 a odst. 2 AVG. Ustanovení § 69 odst. 1 bod 2 stanoví, že ukončené řízení musí být znovu otevřeno, pokud se objeví nové skutečnosti nebo důkazy, které nebylo možné bez zavinění dotčené osoby předložit v předchozím řízení a které by – posuzované samostatně nebo ve vztahu k ostatním výsledkům tohoto řízení – pravděpodobně vedly k rozhodnutí, jehož výrok by měl odlišné znění. Na základě odstavce 2 uvedeného ustanovení § 69 musí být žádost o znovuotevření podána do dvou týdnů od okamžiku, kdy se žadatel dozví o důvodu pro znovuotevření, a po třech letech od přijetí pravomocného správního rozhodnutí již nelze žádost o znovuotevření podat.

66. Dotčené rakouské ustanovení práva tedy v podstatě obsahuje tři podmínky: i) podmínku pravděpodobnosti změny výsledku prvního ukončeného řízení s přihlédnutím k těmto novým skutečnostem nebo zjištěním, ii) neexistenci zavinění žadatele a iii) promlčecí lhůty.

67. Pokud jde o slučitelnost takových podmínek se směrnicí 2013/32, první dvě podmínky se zdají být slučitelné s podmínkami přípustnosti stanovenými v článku 40 této směrnice.

68. První podmínka vnitrostátního ustanovení práva tak odpovídá podmínce stanovené v čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32, a sice že nové skutečnosti či zjištění významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany. Druhá podmínka vnitrostátního ustanovení práva podle všeho odpovídá čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32, který stanoví, že členské státy mohou rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotčený žadatel nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést nové skutečnosti a zjištění¹⁶.

69. Pokud jde o třetí podmínku stanovenou v § 69 AVG, a sice promlčecí lhůty, tato je nicméně předmětem pochybností, a to spíše s ohledem na čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 než na článek 40 této směrnice.

70. Promlčecí lhůty lze totiž v zásadě považovat jak za podmínku přípustnosti, jejíž slučitelnost musí být posouzena s ohledem na uvedený článek 40, tak za procesní pravidlo, jehož slučitelnost musí být posouzena s ohledem na čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32, který stanoví procesní pravidla, která jsou členské státy oprávněny stanovit pro posouzení přípustnosti.

71. Podle mého názoru je výchozím bodem pro posouzení této podmínky článek 40 této směrnice. Výklad tohoto ustanovení je jasný, protože stanoví taxativní podmínky přípustnosti¹⁷ a neobsahuje podmínku týkající se stanovení promlčecích lhůt. Na první pohled se tedy zdá, že třetí podmínka stanovená v rakouském právu je v rozporu se směrnicí 2013/32.

72. Nicméně tuto třetí podmínku je třeba rovněž přezkoumat s ohledem na čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 pro určení, zda toto ustanovení ve skutečnosti opravňuje členské státy k tomu, aby stanovily promlčecí lhůty, jak v podstatě tvrdí rakouská a německá vláda.

73. Nejprve připouštím, že na základě doslovného výkladu by bylo možné chápat čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 tak, že umožňuje stanovení promlčecích lhůt.

¹⁶ Jak vysvětlím v bodech 93 až 101 tohoto stanoviska, čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 je fakultativním ustanovením, takže je třeba jej provést do vnitrostátního práva proto, aby bylo možné použít podmínku týkající se neexistence zavinění, která je v něm stanovena. V tomto ohledu nemusí v souladu s ustálenou judikaturou provedení takového ustanovení směrnice nutně vyžadovat přijetí nových ustanovení, pokud již vnitrostátní právo obsahuje pravidlo odpovídající takovému ustanovení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. března 1995, Komise v. Řecko (C-365/93, EU:C:1995:76, bod 9 a citovaná judikatura)], což je případ v projednávané věci podle rakouské vlády (viz poznámka pod čarou 8 tohoto stanoviska).

¹⁷ Viz bod 64 a poznámka pod čarou 15 tohoto stanoviska.

74. První pododstavec tohoto ustanovení totiž stanoví, že členské státy mohou ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40 směrnice 2013/32 a demonstrativně uvádí dva příklady pravidel, která členské státy mohou v této souvislosti stanovit¹⁸. Mimoto čl. 42 odst. 2 druhý pododstavec této směrnice stanoví, že členské státy nesmí znemožnit přístup žadatelů k novému řízení, ani vést k účinnému odeprání nebo výraznému omezení tohoto přístupu. Znění čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 tedy ponechává členským státům prostor pro volné uvážení při stanovování procesních pravidel¹⁹.

75. Přesto však konstatuji, že, jak správně uvádí Komise, geneze čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 – a kontext, jehož je toto ustanovení součástí ve vztahu k předchozí směrnici – jasně naznačuje, že unijní normotvůrce nechtěl poskytnout členským státům možnost podmínit přípustnost následných žádostí dodržením lhůty.

76. Taková možnost byla totiž stanovena ustanovením předcházejícím čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32, a sice čl. 34 odst. 2 písm. b) směrnice 2005/85. Toto posledně uvedené ustanovení tak výslovně umožňovalo členským státům, aby stanovily lhůtu pro předložení nových skutečností nebo zjištění od doby, kdy žadatel tyto informace získal. Uvedené ustanovení přitom nebylo převzato v čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 a normotvůrce tedy hodlal tuto možnost zrušit. To jasně vyplývá z přípravných prací na směrnici 2013/32.

77. Zaprvé z dokumentu připojeného k původnímu návrhu směrnice 2013/32, v němž Komise uvedla své důvody pro dotčenou změnu, vyplývá, že předchozí ustanovení, které členským státům umožňovalo stanovit promlčecí lhůtu, a to čl. 34 odst. 2 písm. b) směrnice 2005/85, bylo zrušeno, aby se zabránilo možnému napětí ve vztahu k zásadě nenavrácení²⁰.

¹⁸ Podle čl. 42 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 členské státy mohou uložit dotčenému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení. Podle písmene b) tohoto ustanovení členské státy mohou povolit, aby bylo provedeno předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru s výjimkou případů uvedených v čl. 40 odst. 6 směrnice 2013/32.

¹⁹ Na rozdíl od toho, co v podstatě tvrdí německá vláda, se však nedomnívám, že čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32, vyjadřuje zásadu procesní autonomie členských států, takže by z tohoto ustanovení vyplývalo, že je na členských státech, aby ve jménu své procesní autonomie stanovily promlčecí lhůty, s výhradou dodržení zásad rovnocennosti a efektivity. I když je pravda, že znění čl. 42 odst. 2 druhého pododstavce této směrnice se může podobat znění zásady procesní autonomie členských států, toto ustanovení je však součástí odlišného kontextu: tato zásada se tak použije na procesní podmínky *soudních řízení* určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z práva Unie [viz například rozsudek ze dne 18. března 2010, *Alassini a další* (C-317/08 až C-320/08, EU:C:2010:146, bod 47)], zatímco čl. 42 odst. 2 uvedené směrnice se týká *mnohem dřívějšího stadia*, a sice (předběžného) posouzení následné žádosti příslušným správním orgánem.

²⁰ Viz důvodová zpráva Rady, společný postoj přijatý Radou za účelem přijetí směrnice o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany Evropským parlamentem a Radou, ze dne 23. října 2009, 14959/09 ADD 1, ASILE 82, CODEC 1231, meziinstitucionální spis 2009/0164 (COD). V původním návrhu směrnice 2013/32 byl obsah článku 42 směrnice 2013/32 stanoven v článku 36. Ohledně tohoto posledně uvedeného ustanovení z výše uvedené přílohy vyplývá, že „[t]wo changes are proposed with regard to the procedural rules applicable in a preliminary examination procedure. Firstly, the optional provision allowing Member States to require submission of the new information within a time limit is deleted to avoid possible tension with the principle of non-refoulement [...]“ Podle mého chápání této otázky, jelikož jsou podmínky vyžadované pro získání postavení osoby požívající mezinárodní ochrany stanovené ve směrnici 2011/95 založeny na zásadě nenavrácení (viz bod 3 odůvodnění a článek 21 této směrnice), Komise chtěla zabránit situaci, kdy by následná žádost byla zamítnuta pouze z důvodu, že by nebyla podána ve stanovené lhůtě, i když totiž mohla splňovat podmínky pro přiznání postavení osoby požívající mezinárodní ochrany stanovené ve směrnici 2011/95.

78. Zadruhé se zdá, že unijní normotvůrce – během normotvorného vyjednávání směrnice 2013/32 – výslovně odmítl zavedení takové možnosti do této směrnice. Německá a francouzská delegace a delegace Spojeného království Rady Evropské unie totiž navrhovaly zahrnout takovou možnost z důvodu, že by umožňovala lépe bojovat proti následným zneužívajícím žádostem²¹. Tento návrh však nevedl ke změně ustanovení navrženého Komisí.

79. Podle mého názoru je tento výklad vyplývající z geneze čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32 rovněž potvrzen kontextem, jehož je toto ustanovení součástí. Jak bylo vysvětleno v bodě 71 tohoto stanoviska, článek 40, ve spojení s čl. 33 odst. 2 písm. d) této směrnice, je totiž v duchu uvedeného výkladu, a totéž platí pro čl. 41 odst. 1 uvedené směrnice.

80. Jak bylo vysvětleno v poznámce pod čarou 14 tohoto stanoviska, čl. 41 odst. 1 směrnice 2013/32 se tak týká situací, v nichž členské státy mohou učinit výjimku z práva žadatele setrvat na území dotčeného členského státu po dobu přezkumu jeho následné žádosti. V tomto ohledu z čl. 41 odst. 1, ve spojení s čl. 9 odst. 2 této směrnice, v podstatě vyplývá, že i když existuje nebezpečí, že následná žádost bude podána na základě zneužívajících důvodů, členské státy mohou učinit výjimku z práva žadatele setrvat na jejich území *jen tehdy, pokud to nevede k přímému nebo nepřímému navrácení*. Jeví se mi jako rozumné z toho vyvodit, že na základě čl. 42 odst. 2 uvedené směrnice nesmí pouhá skutečnost, že následná žádost nebyla podána ve stanovené lhůtě, *a fortiori* odůvodňovat zamítnutí této žádosti s přihlédnutím k nebezpečí porušení téže zásady nenavrácení.

81. Proto, i když by bylo žádoucí, aby zákaz stanovení promlčecí lhůty vyplýval jasněji ze směrnice 2013/32, nelze tvrdit, že je na členských státech, aby takové lhůty zavedly. Unijní normotvůrce totiž provedl vědomou volbu, když měl za to, že použití takových lhůt by mohlo zpochybnit zásadu nenavrácení, která je v této směrnici základní zásadou²², a že tato základní zásada musí mít přednost z důvodu tohoto nebezpečí.

82. Z toho vyplývá, že je třeba čl. 42 odst. 2 směrnice 2013/32, ve spojení s čl. 40 odst. 2 až 4 a čl. 33 odst. 2 písm. d) této směrnice, vykládat v tom smyslu, že zakazuje stanovení promlčecích lhůt jako takových. Tyto lhůty proto nesmí být použity. Ve sporu v původním řízení však nebyla následná žádost podaná XY zamítnuta s ohledem na uvedené lhůty, ale pouze z důvodu překážky věci pravomocně rozsouzené.

83. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti je třeba odpovědět na druhou předběžnou otázku tak, že čl. 40 odst. 3 směrnice 2013/32 musí být vykládán v tom smyslu, že posouzení následných žádostí po věcné stránce nevyžaduje zvláštní řízení, pokud je vnitrostátní řízení včetně znovuotevření řízení o předchozí žádosti o ochranu v souladu s požadavky stanovenými v kapitole II této směrnice, což přísluší ověřit ve sporu v původním řízení předkládajícímu soudu. Článek 42 odst. 2 uvedené směrnice ve spojení s čl. 40 odst. 2 až 4 a čl. 33 odst. 2 písm. d) téže směrnice musí být mimoto vykládán v tom smyslu, že brání stanovení promlčecích lhůt.

²¹ Společný příspěvek německé a francouzské delegace a delegace Spojeného království k návrhům směrnice, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o azyl a azylové řízení, ze dne 27. června 2011, 12168/11, ASILE 54. V bodě II.2 tohoto příspěvku vyjádřily tyto delegace znepokojení nad problémem zneužívajících následných žádostí. Za tímto účelem tvrdí, že směrnice 2013/32 musí obsahovat ustanovení, která „členským státům umožní lépe a rychleji reagovat na zneužití řízení spojená se zneužívajícími žádostmi o přezkum například tím, že žadatelům o azyl bude možné stanovit lhůtu pro předložení nových zjištění“.

²² V tomto smyslu viz bod 3 odůvodnění směrnice 2013/32.

D. K výkladu čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 (třetí předběžná otázka)

84. S přihlédnutím k odpovědi, kterou navrhuji na druhou předběžnou otázku, mám za to, že není třeba odpovídat na třetí předběžnou otázku.

85. Tato posledně uvedená otázka je totiž položena pro případ, že by z odpovědi na druhou otázku vyplývalo, že *znovuotevření* stanovené rakouským právem nesplňuje požadavky vyplývající ze směrnice 2013/32, takže by bylo třeba posuzovat všechny následné žádosti podané v Rakousku v rámci *nového* správního řízení. Jak jsem však uvedl, s výhradou ověření předkládajícím soudem je *znovuotevření* možné, a proto nepovažuji za vhodné odpovědět v tomto smyslu na druhou předběžnou otázku²³.

86. Na třetí předběžnou otázku tedy odpovím pouze pro případ, že by předkládající soud nepotvrdil můj předpoklad týkající se rakouského práva v tomto ohledu, nebo pro případ, že by Soudní dvůr nesouhlasil s mým výkladem směrnice 2013/32.

87. Podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda v případě, že žadatel o azyl svým zaviněním nepředložil již v předchozím azylovém řízení nově předložené důvody, může správní orgán odmítnout posoudit po věcné stránce následné žádosti na základě vnitrostátního ustanovení, které zakotvuje zásadu obecně platnou ve správním řízení, třebaže členský stát tím, že nepřijal zvláštní ustanovení, neprovedl řádně ustanovení čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice 2013/32 a tedy výslovně nevyužil možnosti – kterou mu přiznává čl. 40 odst. 4 této směrnice – neprovádět posouzení následné žádosti po věcné stránce.

88. Kontext, jehož součástí je tato otázka, jak jej chápu, je následující: jak jsem vysvětlil v tomto stanovisku, čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 umožňuje členským státům začlenit do svého vnitrostátního práva ustanovení, které stanoví, že následná žádost je přípustná pouze tehdy, pokud žadatel nemohl v průběhu předchozího řízení bez svého zavinění předložit nové skutečnosti a zjištění ve smyslu odstavců 2 a 3 tohoto ustanovení.

89. V rakouském právu je taková podmínka neexistence zavinění stanovena v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG. Toto ustanovení se však nepoužije na nové správní řízení, neboť se vztahuje pouze na znovuotevření řízení, která již byla pravomocně ukončena.

90. Na základě předpokladu uvedeného v bodě 85 tohoto stanoviska, podle něhož musí být následná žádost založená na *nova reperta* posuzována v novém správním řízení, klade předkládající soud dotaz ohledně nemožnosti prověřovat existenci zavinění v rámci takového nového řízení. Taková nemožnost by totiž vedla k tomu, že by taková následná žádost, jako je žádost, o kterou jde v původním řízení, musela být rovněž považována za přípustnou a podléhala posouzení po věcné stránce, pokud žadatel svým zaviněním v předchozím řízení nepředložil nově předkládané skutečnosti nebo zjištění. Ve sporu v původním řízení má předkládající soud totiž zřejmě za to, že XY svým zaviněním v řízení týkajícím se jeho první žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl svou sexuální orientaci.

91. V této souvislosti si předkládající soud přeje zjistit, zda je rovněž možné zohlednit prověření existence zavinění při posouzení přípustnosti následných žádostí založených na *nova reperta* v rámci nového správního řízení.

²³ Je pravda, že se domnívám, že čl. 42 odst. 2 ve spojení s čl. 40 odst. 2 až 4 a čl. 33 odst. 2 písm. d) směrnice 2013/32 brání promlčecím lhůtám stanoveným v rakouském právu. Nicméně, jak bylo uvedeno v bodě 82 tohoto stanoviska, rakouské právo lze uvést do souladu se směrnicí 2013/32 tím, že se tyto lhůty nepoužijí.

92. Podle mého názoru by tato otázka měla být zodpovězena záporně, s výhradou ověření předkládajícím soudem.

93. *Zaprvé* se totiž domnívám, že čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 musí být vykládán jako *fakultativní* ustanovení, takže je třeba jej provést do vnitrostátního práva proto, aby bylo možné použít podmínku týkající se neexistence zavinění, která je v něm stanovena.

94. Nesouhlasím tedy s výkladem, který k této otázce předložila nizozemská vláda. Tato vláda tvrdí, že prvek neexistence zavinění stanovený v čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 je podmínkou vlastní pojmu „nové skutečnosti nebo zjištění“ ve smyslu čl. 40 odst. 2 a 3 této směrnice, takže členské státy mohou rozhodnout o dalším posuzování žádosti *pouze tehdy*, pokud dotčený žadatel bez svého zavinění nemohl uvést tyto skutečnosti nebo zjištění během předchozího řízení. Podle uvedené vlády je čl. 40 odst. 4 uvedené směrnice pouze objasněním této otázky a provedení tohoto odstavce tedy není pro použití podmínky týkající se neexistence zavinění nutné. Na podporu svého názoru předložila nizozemská vláda několik argumentů, které v podstatě vycházejí jednak z uvedeného čl. 40 odst. 4 a jednak z povinnosti žadatele spolupracovat s příslušnými orgány.

95. Podle mého názoru nelze tyto argumenty přijmout.

96. Pokud jde nejprve o čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32, konstatuji, že i když zajisté existuje rozdíl mezi různými jazykovými verzemi tohoto ustanovení, převážná většina těchto verzí nicméně naznačuje, že se jedná o fakultativní ustanovení.

97. Pevnějším většina jazykových verzí, a sice dvacet verzí, včetně verze ve francouzštině²⁴, tak stanoví jasně a jednoznačně fakultativní ustanovení. Francouzská verze tak uvádí, že členské státy „mohou stanovit“ podmínku neexistence zavinění žadatele, ze které jasně vyplývá, že se jedná o *možnost*.

98. Pouze česká verze čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 má opačný dosah, neboť v této verzi tento článek v podstatě stanoví, že členské státy mohou rozhodnout o dalším posuzování žádosti *pouze tehdy*, pokud není dáno zavinění dotčeného žadatele²⁵. Dvě jazykové verze jsou nejednoznačné v tom, že je lze chápat buď jako francouzskou, nebo jako českou jazykovou verzi²⁶.

99. Domnívám se, že i kdyby česká verze čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 nebyla pouze chybou v překladu, takže čistě doslovný výklad založený na (všech) jazykových verzích tohoto ustanovení by nemohl být sám o sobě konečný, výklad založený na ostatních prvcích výkladu²⁷ nepotvrzuje v žádném případě výklad předložený nizozemskou vládou.

²⁴ Jedná se o všechny jazykové verze, s výjimkou bulharské, české a italské verze.

²⁵ Toto ustanovení stanoví v českém jazyce: „Členské státy mohou rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotčený žadatel nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku [...]“

²⁶ Jedná se o bulharskou verzi („Държавите-членки могат да предвидят разглеждането на молбата да продължи само при условие че съответният кандидат не е имал възможност, без да има вина за това, да представи ситуациите, изложени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, в предходната процедура [...]“) a italskou verzi („Gli Stati membri possono stabilire che la domanda sia sottoposta a ulteriore esame solo se il richiedente, senza alcuna colpa, non è riuscito a far valere, nel procedimento precedente, la situazione esposta nei paragrafi 2 e 3 del presente articolo, in particolare esercitando [...]“).

²⁷ Podle ustálené judikatury formulace použité v jednom z jazykových znění ustanovení unijního práva nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí v tomto ohledu nemůže být přiznána přednostní povaha před jinými jazykovými zněními. Takový přístup by byl totiž neslučitelný s požadavkem jednotného použití unijního práva [viz rozsudek ze dne 26. dubna 2012, DR a TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244, bod 44 a citovaná judikatura)]. V případě rozdílu mezi variantami vycházejícími z různých jazykových znění předpisu unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno v závislosti na kontextu a účelu právní úpravy, jejíž část tvoří [viz rozsudek ze dne 26. dubna 2012, DR a TV2 Danmark (C-510/10, EU:C:2012:244, bod 45 a citovaná judikatura)].

100. Je totiž třeba konstatovat, že přípravné práce na čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 naznačují, že unijní normotvůrce skutečně zamýšlel stanovit toto ustanovení jako možnost²⁸.

101. Skutečnost, že směrnice 2013/32 sleduje obecný cíl rychlosti²⁹ a že posouzení přípustnosti stanovené v čl. 33 odst. 2 ve spojení s čl. 40 odst. 2 až 4 směrnice 2013/32 má za cíl zmírnit povinnost členského státu posoudit následnou žádost po věcné stránce³⁰, nemůže vést k opačnému výsledku.

102. Je třeba odmítnout rovněž argumenty vycházející z povinnosti žadatele spolupracovat s příslušnými orgány. Tyto argumenty jsou konkrétně založeny na skutečnosti, že žadatel na základě čl. 13 odst. 2 směrnice 2013/32 podléhá povinnosti spolupracovat s příslušnými orgány za účelem prokázání skutečností uvedených v čl. 4 odst. 2 směrnice 2011/95, včetně důvodů, které odůvodňují žádost o mezinárodní ochranu.

103. V tomto ohledu nelze tvrdit, že by tato povinnost byla zbavena svého smyslu v případě, že by jakákoli skutečnost, která nebyla předložena v první žádosti o mezinárodní ochranu, bez ohledu na to, zda zaviněním žadatele, či nikoli, vedla k dalšímu posuzování následné žádosti. Kromě skutečnosti, že by takový výklad zasahoval do možnosti, kterou čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 přiznává členským státům, není v žádném případě pravda, že by povinnost spolupráce byla zbavena smyslu, pokud by se nepoužila podmínka týkající se neexistence zavinění. Směrnice 2011/95 a směrnice 2013/32 totiž výslovně stanoví několik důsledků, které mohou členské státy vyvozovat z nedodržení této povinnosti³¹, a nevyplývá z toho nicméně povinnost členských států prohlásit následnou žádost za nepřijatelnou.

104. Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že je třeba vykládat čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 jako *fakultativní* ustanovení, takže je třeba jej provést do vnitrostátního práva proto, aby bylo možné použít podmínku týkající se neexistence zavinění, která je v něm stanovena.

105. V tomto ohledu se domnívám *zadruhé*, že co se týče nových řízení, podmínka týkající se neexistence zavinění stanovená v čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 nebyla provedena do rakouského práva způsobem, který by splňoval požadavky unijního práva.

²⁸ V původním návrhu směrnice 2013/32 tak byl totiž čl. 35 odst. 6, který odpovídá čl. 40 odst. 4 v přijatém znění, formulován ve smyslu uvedeném nizozemskou vládou [Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 21. října 2009 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany, COM(2009) 554 final]. Při vyjednávání směrnice 2013/32 nicméně Parlament navrhl toto ustanovení zcela zrušit z důvodu, že „[č]lenské státy by neměly systematicky odmítat posuzování následné žádosti pod záminkou, že žadatel mohl během předchozího řízení nebo řízení o žalobě předložit nové skutečnosti nebo zjištění. Tento automatismus by totiž mohl vést k porušení zásady nenavracení“ [viz odůvodnění pozměňovacího návrhu 88 ve zprávě Parlamentu ze dne 24. března 2011 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání mezinárodní ochrany (A7-0085/2011)]. Rada následně ve svém společném postoji pozměnila původní znění čl. 40 odst. 4 na znění, které bylo v konečném výsledku přijato [Postoj Rady (EU) č. 7/2013 v prvním čtení k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných postupech pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany přijatý dne 6. června 2013 (Úř. věst. 2013, C 179 E, s. 27)]. Pokud je mi známo, z přípravných prací nevyplývá žádné konkrétní vysvětlení této změny. Nicméně s přihlédnutím k obavám vyjádřeným Parlamentem ohledně zásady nenavracení považuji za rozumné vyvodit, že právě tento důvod odůvodnil změnu znění čl. 40 odst. 4, se kterou Komise a Parlament souhlasily.

²⁹ V tomto ohledu viz rozsudek ze dne 4. října 2018, Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:801, bod 100).

³⁰ V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa) (C-564/18, EU:C:2020:218, bod 29 a citovaná judikatura).

³¹ Podotýkám, že v souladu s čl. 28 odst. 1 písm. a) směrnice 2013/32 členské státy mohou vycházet z domněnky, že žadatel vzal konkludentně svou žádost o mezinárodní ochranu zpět nebo od ní odstoupil, zejména pokud se zjistilo, že nereagoval na žádosti o poskytnutí údajů nezbytných pro žádost podle článku 4 směrnice 2011/95. Kromě toho na základě čl. 4 odst. 3 této poslední uvedené směrnice skutečnost, že určité skutečnosti nebyly předloženy dříve, může být podle mého názoru zohledněna při individuálním posouzení žádosti o mezinárodní ochranu.

106. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že je sice pravda, že provedení směrnice nevyžaduje přijetí nových vnitrostátních předpisů, je nicméně nezbytné, aby dotčené vnitrostátní právo efektivně zaručovalo plnou použitelnost této směrnice, aby právní situace vyplývající z tohoto práva byla dostatečně přesná a jasná a aby příjemci práv měli možnost plně znát svá práva³². Za tímto účelem musí být ustanovení směrnice provedena s nezpochybnitelným závazným účinkem a s požadovanou specifičností, přesností a jasností proto, aby byl splněn požadavek právní jistoty³³.

107. V tomto ohledu a s výhradou ověření předkládajícím soudem se domnívám, že čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 nebyl proveden do rakouského práva způsobem, který by byl v souladu s těmito požadavky, pokud jde o nová správní řízení. Z ustanovení § 69 odst. 1 bodu 2 AVG tak nevyplývá, že by se podmínka týkající se neexistence zavinění, kterou obsahuje, použila rovněž na posouzení přípustnosti následných žádostí v jiných zvláštních řízeních, než je znovuotevření prvního pravomocně ukončeného řízení.

108. *Zatřetí* a především podle ustálené judikatury Soudního dvora je vyloučeno použít v neprospěch jednotlivce ustanovení, které nebylo úplně provedeno do vnitrostátního práva³⁴. Stejně jako předkládající soud se přitom domnívám, že přesně takový by byl důsledek výkladu, podle kterého by se podmínka týkající se neexistence zavinění stanovena v čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 použila v rámci nového správního řízení, i když ji vnitrostátní právo nestanoví.

109. Na rozdíl od toho, co tvrdí německá vláda, skutečnost, že prvek zavinění stanovený v § 69 odst. 1 bodu 2 AVG zakotvuje zásadu obecně platnou v rakouském správním řízení tím, že vyjadřuje aspekt zásady překážky věci pravomocně rozsouzené, nemůže vést k opačnému výsledku. Je totiž třeba konstatovat, že čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 upravuje tuto zásadu v rámci následných žádostí, neboť z tohoto ustanovení, ve spojení s čl. 40 odst. 2 a 3, vyplývá, že pokud jde o nové skutečnosti nebo zjištění, které již existovaly při prvním řízení a z důvodu zavinění žadatele nebyly v jeho rámci předloženy, vztahuje se na takové nové skutečnosti nebo zjištění zásada překážky věci pravomocně rozsouzené pouze tehdy, pokud to stanoví vnitrostátní právo.

110. Na základě výše uvedeného je třeba vykládat čl. 40 odst. 4 směrnice 2013/32 v tomto smyslu, že podmínku týkající se neexistence zavinění, kterou stanoví, nelze použít v rámci správního řízení, ledaže je tato podmínka výslovně stanovena ve vnitrostátním právu a splňuje požadavky právní jistoty, což zřejmě s výhradou ověření předkládajícím soudem neplatí v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení.

³² Viz rozsudek ze dne 23. března 1995, Komise v. Řecko (C-365/93, EU:C:1995:76, bod 9 a citovaná judikatura).

³³ Viz rozsudek ze dne 11. září 2014, Komise v. Portugalsko (C-277/13, EU:C:2014:2208, bod 43 a citovaná judikatura).

³⁴ Viz zejména rozsudek ze dne 24. června 2019, Popławski (C-573/17, EU:C:2019:530, bod 65 a citovaná judikatura).

V. Závěry

111. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby odpověděl na předběžné otázky položené Verwaltungsgerichtshof (Správní soud, Rakousko) následovně:

- „1) Pojem ‚nové skutečnosti či zjištění[, které] se objevily nebo byly žadatelem předloženy‘ obsažený v čl. 40 odst. 2 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany musí být vykládán tak, že zahrnuje rovněž skutečnosti nebo zjištění, které existovaly již před pravomocným ukončením řízení o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu, ale které nebyly žadatelem v rámci tohoto řízení předloženy.
- 2) Článek 40 odst. 3 směrnice 2013/32 musí být vykládán v tom smyslu, že posouzení následné žádosti po věcné stránce nevyžaduje zvláštní řízení, pokud je vnitrostátní řízení v souladu s požadavky stanovenými v kapitole II této směrnice. Článek 42 odst. 2 uvedené směrnice ve spojení s čl. 40 odst. 2 až 4 a čl. 33 odst. 2 písm. d) téže směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že zakazuje stanovení promlčecích lhůt jako takových.
- 3) Článek 40 odst. 4 směrnice 2013/32 musí být vykládán v tomto smyslu, že podmínku týkající se neexistence zavinění, kterou stanoví, nelze použít v rámci správního řízení, ledaže je tato podmínka výslovně stanovena ve vnitrostátním právu a splňuje požadavky právní jistoty. Je věcí předkládajícího soudu, aby ověřil, zda tomu tak je v projednávané věci.“